

Повна назва: Теоретична і порівняльна граматики німецької і української мови**Статус:** Нормативна

Метою курсу «Теоретична та порівняльна граматики першої та української мови (німецька)» є формування у студентів систематизованих знань про особливості граматичної будови німецької та української мов як цілісної системи шляхом знайомства з теоретичними концепціями німецьких та українських вчених-лінгвістів; формування здатності до критичного осмислення вже існуючих багаточисленних теорій з приводу того чи іншого граматичного феномену.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Теоретична і порівняльна граматики німецької і української мови» складається з трьох змістових модулів, кожен з яких містить в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми та методи навчання:

- 1) лекційні заняття, на яких студентам пропонується теоретичний матеріал, вивчаються та порівнюються граматичні категорії німецької та української мов, здійснюється порівняльний аналіз граматичних явищ в обох мовах; на лекційних заняттях використовуються технічні засоби;
- 2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з теоретичної і порівняльної граматики німецької і української мови;
- 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього о	у тому числі		
		л	п	с.р
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. <u>Der Gegenstand und die Aufgaben der theoretischen Grammatik. Morphologie und Syntax. Die Grundbegriffe. (30 год.)</u>				
Thema 1: Der Gegenstand der Grammatik. Vieldeutigkeit des Terminus "Grammatik". Aufgaben der theoretischen Grammatik. Morphologie und Syntax.	12	2	2	6
Thema 2: Die Grundbegriffe der	12	2	2	6

theoretischen Grammatik.				
Thema 3: Der Begriff der Wortart bzw. Wortklasse. Die Einteilung der deutschen Wortarten. Feldstruktur der Wortarten und der Austausch zwischen den Wortarten.	12	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6	18
Змістовий модуль 2. Der grammatische Bau der deutschen und ukrainischen Sprachen.(30 год.)				
Thema 1: Der grammatische Bau der deutschen und ukrainischen Sprachen.	10	2	2	2
Thema 2. Das Verb. Semantisch-strukturelle Klassen der Verben. Nominalformen des Verbs	10	2	2	4
Thema 3. Grammatische Kategorien des Verbs	8	2	2	4
Thema 4. Substantiv. Substantiv als Wortklasse. Grammatische Kategorien des Substantivs.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	30	8	8	14
Змістовий модуль 3. Der grammatische Bau der deutschen und ukrainischen Sprachen. (30 год.)				
Thema 1. Thema: Adjektiv. Zahlwort	12	2	2	6
Thema 2. Thema: Pronomen. Adverb	12	2	2	6
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6	18
Усього годин	90	2	2	50

Задачі вивчення дисципліни діляться на методичні, пізнавальні та практичні.

Методичні завдання полягають:

- у вивченні загальної теорії граматики німецької мови;
- у виявленні особливостей морфології та синтаксису німецької мови;
- в ознайомленні студентів з особливостями різних частин мови;
- у вивченні та порівнянні морфологічних та синтаксичних закономірностей німецької та української мов.
- у дослідженні спільних та відмінних ознак синтаксису німецької та української мов;

Пізнавальні завдання полягають:

- у дослідженні складових частин мови з точки зору теорії мови;
- у розумінні студентами особливостей синтаксису німецької та української;
- в оволодінні навичками здійснення перекладацької діяльності з урахуванням особливостей граматичної структури німецької та української мов;
- у розумінні тексту як цілісної комунікативної одиниці.

Практичні завдання передбачають:

- розвиток та удосконалення навичок практичного володіння мовою;
- вміння аналізувати слово, словосполучення, речення з точки зору теоретичної граматики німецької мови;
- вміння пояснити та дати характеристику тій чи іншій лінгвістичній категорії з точки зору теоретичної граматики;
- вміння здійснювати переклад з німецької мови на українську та з української мови на німецьку, враховуючи їх спільні та відмінні ознаки в морфології, граматичній будові та синтаксичній структурі речення.

У результаті вивчення даної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні граматичні концепції;
- основні положення теорії граматики;
- методи граматичного аналізу;
- терміни, які використовуються у різних граматичних теоріях;

вміти:

- оцінити різні теоретичні положення і концепції на основі загальних принципів лінгвістики;
- застосовувати методи граматичного аналізу для аналізу конкретного мовного матеріалу;
- пояснити суть того чи іншого граматичного явища.
- вміло оперувати отриманими знаннями з даного курсу та застосовувати отримані навички в подальшому навчанні та житті;

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях, іспити в шостому і сьомому триместрах.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Теоретична і порівняльна граматики німецької і української мови» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзаменів у шостому і сьомому триместрах, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Третій курс (шостий триместр) - іспит

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на сем. заняттях	5	2	10
Опитування на сем. заняттях	5	6	30
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	1	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього за триместр			100

Четвертий курс (сьомий триместр)- іспит

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на сем. заняттях	5	2	10
Опитування на сем. заняттях	5	6	30
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	1	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього за триместр			100

Викладач:

Мукатаєва Ярослава Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу з німецької мови ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 42 роки. Кількість виданих наукових праць – більше 30. В 2009 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 10.02..04 – германські мови. Тема дисертації: «Німецький прозовий шванк: лінгвостилістичний, прагматичний та когнітивний аспекти»
Сфера наукових інтересів – лінгвостилістика, прагматика і лінгвокогнітологія художнього тексту.